
Dokument zasedanja

B9-0199/2022

5.4.2022

PREDLOG RESOLUCIJE

ob zaključku razprave o izjavi podpredsednika Komisije/visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko

v skladu s členom 132(2) Poslovnika

o razmerah v Afganistanu, zlasti stanju na področju pravic žensk (2022/2571(RSP))

Michael Gahler, Željana Zovko, Rasa Juknevičienė, Frances Fitzgerald, David McAllister, Maria da Graça Carvalho, Rosa Estaràs Ferragut, Agnès Evren, David Lega, Ewa Kopacz, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Aušra Maldeikienė, Tom Vandenkendelaere, Isabel Wiseler-Lima

v imenu skupine PPE

B9-0199/2022

**Resolucija Evropskega parlamenta o razmerah v Afganistanu, zlasti stanju na področju pravic žensk
(2022/2571(RSP))**

Evropski parlament,

- ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o Afganistanu,
- ob upoštevanju Ustanovne listine Združenih narodov,
- ob upoštevanju resolucij varnostnega sveta OZN št. 1368 (2001), 1373 (2001), 2210 (2015), 2344 (2017), 2513 (2020) in 2593 (2021),
- ob upoštevanju skupnih nadaljnjih ukrepov EU in Afganistana glede migracijskih vprašanj z dne 2. oktobra 2016,
- ob upoštevanju Sporazuma o sodelovanju z dne 18. februarja 2017 za partnerstvo in razvoj med Evropsko unijo in njenimi državami članicami na eni strani ter Islamsko republiko Afganistan na drugi strani¹,
- ob upoštevanju skupnega sporočila Komisije in visoke predstavnice Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko z dne 24. julija 2017 z naslovom Elementi strategije EU za Afganistan (JOIN(2017)0031),
- ob upoštevanju dokončnega umika oboroženih sil Združenih držav Amerike iz Afganistana 30. avgusta 2021,
- ob upoštevanju razglasa talibanov z dne 7. septembra 2021 o oblikovanju začasne vlade Afganistana,
- ob upoštevanju mednarodne donatorske konference OZN o Afganistanu, ki je potekala 13. in 14. septembra 2021 v Ženevi,
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 15. septembra 2021 o Afganistanu,
- ob upoštevanju konference na visoki ravni v okviru dnevov afganistanskih žensk, ki je 1. in 2. februarja 2022 potekala v Evropskem parlamentu,
- ob upoštevanju resolucije OZN št. 2626 (2022) z dne 17. marca 2022 o razmerah v Afganistanu, s katero je bil mandat misije OZN za pomoč v Afganistanu podaljšan za eno leto,
- ob upoštevanju izjave visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko v imenu Evropske unije z dne 28. marca 2022, v kateri je pozval k takojšnjemu ponovnemu odprtju srednjih šol za dekleta v Afganistanu,

---

¹ UL L 67, 14.3.2017, str. 3.

- ob upoštevanju Splošne deklaracije človekovih pravic,
  - ob upoštevanju Konvencije o odpravi vseh oblik diskriminacije žensk iz leta 1979,
  - ob upoštevanju člena 132(2) Poslovnika,
- A. ker je bil Afganistan pod talibansko vladavino v devetdesetih letih prejšnjega stoletja glavno varno zatočišče in operativni štab mednarodnih terorističnih organizacij, zlasti Al Kaide, ki je bila odgovorna za številne barbarske teroristične napade na civiliste v Aziji, Afriki, Avstraliji, Evropi in Združenih državah Amerike ter za najsmrtonosnejši teroristični napad v zgodovini 11. septembra 2001 v ZDA, v katerem je bilo ubitih skoraj 3000 ljudi več kot 90 narodnosti;
  - B. ker je bil ta barbarski napad na Združene države Amerike pred 20 leti povod za resolucijo varnostnega sveta OZN št. 1368 (2001) in posredovanje ZDA v Afganistanu leta 2001, kar je privedlo do strmoglavljenja talibanov ter razpustitve in slabljenja Al Kaide in drugih svetovnih džihadističnih organizacij, ta napredek pa je zdaj zelo ogrožen;
  - C. ker so bili Nato in države zaveznice prisotni v Afganistanu vse od padca talibanskega režima leta 2001; ker so ZDA aprila 2021 po treh letih pogajanj s talibani napovedale umik vojaških enot, ki naj bi bil končan do 11. septembra 2021; ker se je umik Nata in zavezniških sil končal avgusta 2021;
  - D. ker so talibani nato hitro napredovali na ozemlju, ki je bilo dotlej pod vladnim nadzorom; ker afganistanska vojska in varnostne sile niso mogle zagotoviti učinkovitega odpora in je predsednik Ašraf Gani pobegnil iz države; ker so talibani pozneje vzpostavili popoln nadzor nad državo in ponovno vzpostavili islamski emirat Afganistana;
  - E. ker so talibani 7. septembra 2021 napovedali oblikovanje začasne vlade, ki jo sestavljajo samo moški, pod vodstvom Mohameda Hasana Akhunda, vodje talibanskega vodstvenega sveta; ker je bila talibanska začasna vlada oblikovana, ne da bi talibani držali obljubo o vključujoči vladi;
  - F. ker je bilo razpuščeno ministrstvo za ženske zadeve; ker so talibani omejili sodelovanje žensk na vodilnih položajih v Afganistanu, preganjajo voditeljice, uradnice in aktivistke ter so razgnali proteste za pravice žensk; ker so se dejavnosti žensk v javnem življenju prenehale izvajati, kar je izničilo dosežke na področju pravic žensk v obdobju 2001–2021;
  - G. ker EU podpira ustanovitev afganistanskega foruma za voditeljice kot prvi korak pri zagotavljanju strukturirane in stalne platforme za afganistanske ženske iz različnih okolij, s katero bi afganistanskim ženskam iz različnih sektorjev omogočili vključujoč dialog in tako zagotovili, da bodo njihova stališča del nacionalnega dialoga o Afganistanu in da bodo posredovana *de facto* vladi, ki so jo imenovali talibani, in širši mednarodni skupnosti;
  - H. ker so talibani prepoved za nedoločen čas razširili na dekleta, starejša od 12 let (6. razred osnovne šole), ki nadaljujejo izobraževanje; ker to onemogoča srednješolsko

izobraževanje več kot milijonu afganistanskih deklet in pomeni kršitev temeljne pravice do izobraževanja za vse otroke, kot je zapisana v Splošni deklaraciji človekovih pravic;

- I. ker so nove politike, ki jih je uvedla talibanska vlada, močno vplivale na zmožnost žensk za skrb za preživetje in jih potisnile v revščino, pri čemer so bile še posebej prizadete številne ženske, ki so glava družine; ker to povečuje tveganje izkoriščanja žensk in jih izpostavlja trgovini z ljudmi za namene prisilnih porok, spolnega izkoriščanja in prisilnega dela;
- J. ker so se razmere na področju verske svobode od talibanskega prevzema oblasti močno poslabšale in ker talibani ustrahujejo, grozijo in napadajo pripadnike verskih manjšinskih skupnosti ter izvajajo teroristične napade;
- K. ker zunanja sredstva banke afganistanske centralne banke ostajajo zamrznjena in se izvajajo gospodarske sankcije; ker je treba gospodarstvo in bančni sektor oživiti; ker so splošne gospodarske razmere še vedno negotove, pri čemer je Afganistan ena od držav na svetu, ki je najbolj odvisna od pomoči; ker se Afganistan trenutno sooča z najhujšo sušo v zadnjih desetletjih;
- L. ker je Evropska unija novembra 2021 v Dohi v Katarju organizirala osebni dialog s talibani; ker je EU v začetku leta 2022 ponovno vzpostavila preostalo fizično prisotnost v Afganistanu za humanitarne namene in spremljanje humanitarnih razmer; ker vrnitev EU v Kabul ne pomeni priznanja talibanskega režima;
- M. ker je Evropska unija začela izvajati projekte v vrednosti 268,3 milijona EUR, ki se osredotočajo na ohranjanje izobraževanja, ohranjanje sredstev za preživljanje in varovanje javnega zdravja, tudi za begunce, migrante in notranje razseljene osebe, in ker se ta sredstva usmerjajo prek agencij OZN; ker je razvojna pomoč EU še vedno prekinjena;
- N. ker se bo misija pomoči OZN v Afganistanu, ki je glavno mednarodno predstavništvo na terenu, osredotočila na več ključnih dejavnosti, vključno z usklajevanjem zagotavljanja humanitarne pomoči, dobavo osnovnih dobrin, izvajanjem dejavnosti ozaveščanja, zagotavljanjem primernih pisarn za dialog med afganistanskimi deležniki in mednarodno skupnostjo, spodbujanjem dobrega upravljanja, pravne države in človekovih pravic ter podpiranjem in spodbujanjem enakosti spolov;
- O. ker so razmere na področju človekovih pravic še vedno resne; ker se stalno poroča o povračilnih ukrepih proti nekdanjim vladnim uradnikom, usmrčitvah po hitrem postopku in prisilnih izginotjih nekdanjih pripadnikov varnostnih sil, kar je v nasprotju z napovedano amnestijo; ker se nadaljujejo napadi in ustrahovanje pripadnikov manjšin in civilne družbe; ker se je število otroških porok povečalo ne le na podeželju, temveč tudi v mestih, da bi se ljudje rešili gmotne stiske ali obnovili družinske vezi;
- P. ker so Združeni narodi pozvali k 4,4 milijarde USD, da bi zadostili kritičnim potrebam Afganistancev in preprečili lakoto, bolezni, podhranjenost, umiranje in razseljevanje; ker je potrebnih dodatnih 3,6 milijarde USD za vzdrževanje bistvenih socialnih programov; ker OZN ocenjuje, da bi lahko bilo 97 % prebivalstva do sredine leta 2022 pahnjenih v revščino, in ugotavlja, da je stopnja revščine septembra 2021 znašala 72 %;

- Q. ker obstajajo verodostojna poročila, ki opozarjajo, da Afganistan ponovno postaja varno zatočišče za teroristične skupine; ker v Afganistanu že deluje velik in vse večji kontingent mednarodno znanih terorističnih organizacij, vključno z Al Kaido, Islamskim gibanjem Uzbekistana, Katibat Al Imam Al Bukuhari in Turkestarsko islamsko stranko, od katerih naj bi številne okrepile novačenje tujih borcev iz države; ker ISIL-K nadzoruje del ozemlja v vzhodnem Afganistanu in se zdi, da prejema finančno podporo članov iz Sirije in Iraka; ker med talibani in svetovnimi džihadističnimi organizacijami, kot je Al Kaida, ostajajo močne ideološke in politične vezi, ki se bodo sčasoma verjetno še okrepile;
1. obžaluje, da so talibani nasilno prevzeli Afganistan, in ne priznava njihove sedanje vlade; izraža resno zaskrbljenost glede prihodnosti Afganistana, saj je afganistansko ljudstvo prikrajšano za temeljne pravice in svoboščine, ki jih je uživalo v zadnjih 20 letih;
  2. opozarja, da pristop EU do Afganistana, odkar so talibani prevzeli oblast, temelji na petih vodilnih načelih: odhod vseh tujih državljanov in Afganistancev, ki želijo zapustiti državo, spoštovanje človekovih pravic, izvajanje humanitarnih operacij, preprečevanje, da bi Afganistan postal baza za terorizem ali izvažanje terorizma, ter imenovanje vključujoče in reprezentativne vlade;
  3. ugotavlja, da so se devet mesecev po tem, ko so talibani prevzeli oblast, vsi pomisleki mednarodne skupnosti v zvezi s talibani žal uresničili, merila iz vodilnih načel pa niso bila izpolnjena; obžaluje, da so se izničili dosežki demokratičnega Afganistana v zadnjih dveh desetletjih;
  4. izraža globoko zaskrbljenost zaradi humanitarne, gospodarske in begunske krize v Afganistanu, ki še kar traja; izraža globoko zaskrbljenost zaradi vse slabših razmer na področju človekovih pravic v Afganistanu in nestabilnih varnostnih razmer v državi;
  5. poudarja žalostno dejstvo, da pravice žensk in deklet nikjer niso tako zelo ogrožene kot v Afganistanu; obžaluje, da so talibani izničili dosežke na področju pravic žensk in deklet v zadnjih 20 letih; pozdravlja načelno stališče EU, da bo vsaka prihodnja razvojna pomoč Afganistanu med drugim odvisna od spoštovanja mednarodnega normativnega in pravnega okvira človekovih pravic, vključno s pravicami žensk in deklet;
  6. obsoja pohabljanje ženskih spolnih organov, nasilje in diskriminacijo na podlagi spola ter širjenje otroških porok; upa, da bo skupinam z visokim tveganjem, kot so poslanke, novinarke, sodnice in raziskovalke, namenjena ustrezna pozornost;
  7. poziva Komisijo in države članice, naj prevzamejo odgovornost za afganistanske ženske in zanje poiščejo hitre rešitve, ki bodo vključevale humanitarno podporo in pomoč, krepitev njihove vloge, da bi se njihovo mnenje upoštevalo v Afganistanu in na mednarodni ravni, ter neomejen dostop do zdravstvenega varstva in osnovnih higienskih izdelkov; poudarja, da so vprašanja v zvezi s politično udeležbo žensk, odpravo nepismenosti ter zagotavljanjem dostopa deklet in žensk do izobraževanja in ekonomskih sredstev še naprej temeljni steber politike EU do Afganistana;
  8. obžaluje odločitev talibanov, da za nedoločen čas podaljšajo prepoved izobraževanja za

dekleta, starejša od 12 let (6. razred), ki nadaljujejo izobraževanje; poudarja, da je izobraževanje temeljna pravica vsakega človeka; poudarja, da je prepoved talibanov, da bi se ženske ukvarjale s poklicnimi dejavnostmi, nameren poskus, da bi jim preprečili kakršno koli pomembno vlogo v družbi;

9. odločno obsoja politike, ki jih je uvedla talibanska vlada in ki omejujejo ženske in dekleta pri najosnovnejših pravicah in potrebah, kot je zmožnost za delo in potovanje znotraj ali zunaj države, ne da bi jih spremljal moški sorodnik; zahteva, da se te politike nemudoma razveljavijo;
10. poziva, naj se zagotovi, da bodo sredstva EU za izobraževanje zagotovljena le pokrajinam ali okrožjem, v katerih se ženske in dekleta lahko šolajo; poudarja, da je treba na področjih, kjer so ženske in dekleta izključene iz šol, že dodeljena sredstva prerazporediti med skupine, ki se zavzemajo za pravice žensk in deklet v Afganistanu, vključno s tistimi, ki zagotavljajo alternativne možnosti za izobraževanje deklet, ki se ne šolajo;
11. obsoja vse povračilne ukrepe proti zagovornikom človekovih pravic, tudi tistim, ki branijo pravice žensk in deklet, ter upa, da bodo diplomatska prizadevanja EU zaščitila protestnike in druge zagovornike pravic in talibane prisilila, da prenehajo kršiti pravice; poziva Afganistan, naj nemudoma in brezpogojno izpusti vse zagovornike človekovih pravic, protestnice, zapornike vesti, novinarje, akademike ter nekdanje vladne in varnostne uslužbenke, ki so pridržani in obsojeni zgolj zaradi uveljavljanja pravice do svobode izražanja in mirnega zbiranja;
12. obsoja vse večje število poročil o ubojih, nadlegovanju in ustrahovanju kristjanov, Hazarov in drugih manjšin ter dejstvo, da krščanska in hazarska skupnost zdaj zaradi preganjanja razpadata; poudarja, da je treba vedno zagotavljati in varovati svobodo veroizpovedi in prepričanja;
13. poudarja, da si je treba po najboljših močeh prizadevati za nediskriminatorno zagotavljanje humanitarne pomoči ranljivim skupinam v afganistanski družbi v skladu z vsemi mednarodnimi pravili in standardi;
14. vztraja, da morajo talibani izpolniti svoje protiteroristične zaveze, vključno s preprečevanjem Al Kaidi, Daišu, ISIL-K in drugim terorističnim skupinam ter posameznikom, da bi afganistansko ozemlje uporabljali za ogrožanje ali kršenje varnosti drugih držav, z zavračanjem sprejemanja članov teh skupin in preprečevanjem, da bi novačili ali usposabljali nove ljudi ali zbirali sredstva; izraža zaskrbljenost, ker se te zaveze ne izpolnjujejo;
15. poziva vse ustrezne partnerje, naj okrepijo svoja prizadevanja za razbitje vseh mrež za financiranje terorizma, vključno z odpravo zlorabe finančnega sistema *havala* in mednarodnih donacij v ta namen, da bi se borili proti radikalizaciji, ekstremizmu in orodjem za novačenje, na katera se afganistanske teroristične organizacije še naprej zanašajo;
16. je seznanjen s ponovno vzpostavljeno prisotnostjo Evropske unije v Kabulu za usklajevanje humanitarne pomoči in spremljanje humanitarnih razmer; odločno poudarja, da to ne pomeni, da EU priznava talibanski režim;

17. priznava, da sedanje razmere v Afganistanu niso ugodne za regionalno stabilnost; poudarja, da so za razmere v Afganistanu zdaj bolj odgovorne sosednje in regionalne sile, ki morajo preprečiti vse izbruhe nestabilnosti zunaj meja države; ponovno poudarja, da mora EU v zvezi s tem okrepiti sodelovanje s srednjeazijskimi državami, zlasti z Uzbekistanom in Tadžikistanom; poudarja pomembno in po možnosti konstruktivno vlogo, ki jo lahko imata Kitajska in Pakistan pri spodbujanju regionalne stabilnosti in onemogočanju varnih zatočišč ekstremističnim in terorističnim skupinam v Afganistanu;
18. ponovno poziva k oblikovanju predstavniške in izvoljene vlade, v kateri bodo lahko smiselno sodelovale ženske in manjšinske skupine, kar bo odražalo raznoliko etnično in kulturno ozadje države; opominja, da bo dolgoročni razvoj v Afganistanu odvisen od odgovornosti, dobrega upravljanja, trajnega zagotavljanja varnosti ljudi, tudi z zmanjšanjem revščine in ustvarjanjem zaposlitvenih možnosti, pa tudi od dostopa do socialnih in zdravstvenih storitev, izobraževanja ter varstva temeljnih svoboščin in človekovih pravic;
19. izraža zaskrbljenost, da bi lahko sedanja ruska vojna agresija proti Ukrajini dodatno prispevala k pomanjkanju hrane in k podhranjenosti, saj bi lahko povzročila znatno pomanjkanje žita;
20. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, podpredsedniku Komisije/visokemu predstavniku Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, posebnemu odposlancu EU za Afganistan, nacionalnim parlamentom držav članic in kongresu ZDA.